

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Spolek pro realizaci dopravní edukace lidu, z.s.**, se sídlem Kaprova 42/14, Praha 1, zast. Mgr. Ondřejem Vaňkem, advokátem se sídlem Riegrova 379/18, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2020, č. j. 3 A 32/2020 - 38,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **4 114 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Ondřeje Vaňka, advokáta se sídlem Riegrova 379/18, Olomouc.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem, který spatřoval v nezákonném nezaslání (nedoručení) přístupových údajů k jeho datové schránce, a to osobě zmocněné k tomu statutárním orgánem žalobce.

[2] Městský soud v záhlaví citovaným rozsudkem zakázal žalovanému, aby pokračoval v nezákonném zásahu provedeném nezasláním, resp. nedoručením přístupových údajů k datové schránce žalobci. Konstatoval, že udělení plné moci ze dne 20. 9. 2019 k přebírání veškerých písemností doručovaných prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, podepsané dne 27. 9. 2019 s úředně ověřeným podpisem zmocnitelky a učiněné statutárním orgánem (zmocnitelkou) v souladu s všeobecně chápanými principy zmocňování k právním jednáním, považoval za právně dostatečné a zákonu odpovídající. Podle městského soudu plná moc byla udělena k přebírání veškerých písemností a musela se tak logicky týkat také přebírání veškerých písemností doručovaných standardní formou „do vlastních rukou“ prostřednictvím držitele poštovní licence, tedy formou, kterou vyžaduje zákon. Městský soud k tomu poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 8 As 57/2019 - 57, které bylo podle něj možné vztáhnout také na nyní projednávanou věc. Postup (resp. zásah) žalovaného proto nebyl v souladu se zákonem, jestliže žalovaný doručoval přísnější formou do vlastních rukou, než mu bylo uloženo právními předpisy. Městský soud konstatoval, že zásah považoval za „trvající“ a nikoli za „jednorázový s trvajících důsledky“, neboť možný postup řádného doručení do vlastních rukou, tedy formu předvídanou zákonem, pokud k němu mezitím nedošlo

a pokud byl žalovanému předložen originál předmětné plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitelky, trvá a stále se nabízí k řešení.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobce a replika žalovaného

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel poukázal na to, že přístupové údaje k datovým schránkám jsou v souladu s § 10 odst. 1 a 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), zasílány do „*vlastních rukou*“. Vzhledem k tomu, že citovaná právní úprava režim doručování přístupových údajů více neupřesňuje, je nutné vycházet z § 20 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); v této souvislosti odkázal na Závěr č. 24 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu. V případě písemností podle zákona o elektronických úkonech lze dovodit, že jde o písemnosti takové povahy, u kterých nepřipadá v úvahu jejich předání jiné osobě odlišné od adresáta, a správní orgán tak má doručovat v režimu „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“. Stěžovatel dále polemizoval se závěry učiněnými Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 8 As 57/2019-57. Uvedl, že Českou poštou poskytovaná služba „*do vlastních rukou*“ má stejnou právní povahu jako služba „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“, je službou nabízenou soukromým subjektem, tedy v podstatě službou komerční, neboť ji detailně nedefinuje zákon, a její parametry jsou nastaveny poštovními podmínkami poskytovatele poštovních služeb. V České republice existuje 37 poskytovatelů poštovních služeb a každý z nich si může službu „*do vlastních rukou*“ nadefinovat svým způsobem. Při výkladu formulace „*do vlastních rukou*“ nelze tedy vycházet z toho, jak je služba nadefinována v poštovních podmínkách. Naopak je nutné vycházet z toho, co měl v úmyslu při formulaci textu zákonodárce, a to s ohledem na situaci před rokem 2006, kdy existoval jediný pojem doručování „*do vlastních rukou*“ a všem byl jeho obsah znám. Smyslem úpravy podle stěžovatele bylo zajistit, aby se zásilka dostala do rukou adresáta a nikoho jiného. Podle stěžovatele tak vznikla služba „*do vlastních rukou*“, která ovšem neznamená výhradně do rukou adresáta, a potom druhá služba „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“, která nahradila standardní službu dříve označenou jako dodání „*do vlastních rukou*“. Tato nejednotnost vznikla činností zákonodárců, neboť účinností novel zákonů (zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení) došlo k rozvolňování a zásilky tak bylo možno předávat také jiným osobám, než výlučně adresátovi.

[5] Stěžovatel uvedl, že přístupové údaje k datovým schránkám generované v listinné podobě nabývají právě takové povahy, u které není možné předání jiné osobě odlišné od adresáta. Přístupové údaje k datové schránce generované z bezpečnostních důvodů jedné konkrétní osobě jsou určeny k výhradnímu používání pouze jejich držitelem. Současná právní úprava vychází z pojetí, že přístupovými údaji může disponovat výlučně jedna fyzická osoba, ať už jako držitel datové schránky či zástupce držitele jako pověřená osoba či administrátor. Princip zastupování je i takto možný a zákon o elektronických úkonech s ním počítá, aniž by byla výlučnost držení a používání přístupových údajů oprávněnou osobou narušena. Převzetím přístupových údajů v zástupu jiné osoby tak nelze nahrazovat úkon chybějícího pověření ve smyslu § 8 odst. 6 či 7 zákona o elektronických úkonech. Údaje k datové schránce mají být poskytnuty jediné fyzické osobě, nikoli jiné zastupující osobě, která by s těmito přístupovými údaji kromě ní disponovala, neoprávněně manipulovala a pod jejím jménem mohla činit jménem právnické osoby některé úkony. Mohlo by tak dojít k narušení přičitatelnosti úkonů činěných datovou schránkou a vznikaly by pochybnosti, zda orgán veřejné moci není záměrně uváděn v omyl. Takové jednání by mohlo být v rozporu s ochranou osobních i citlivých údajů.

pokračování

[6] Stěžovatel upozornil na to, že je povinen zajistit náležitá opatření tak, aby nedošlo ke zneužití přístupových údajů. Je totiž rozdíl, zda držitel datové schránky prokazatelně disponuje výlučným a adresným držením přístupových údajů a následně se rozhodne je někomu poskytnout; pak za případné zneužití nese odpovědnost právě on. Naopak je tomu, kdy by zásilka byla doručena zástupci, aniž by se nadepsaný adresát dozvěděl o tom, že mu byly přístupové údaje zaslány, protože např. udělil zmocniteli generální plnou moc před několika lety. Mohlo by tak dojít ke zneužití přístupových údajů, aniž by to mohl adresát jakkoli ovlivnit.

[7] Stěžovatel poukázal i na to, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 57/2019 - 57 nelze v dané věci přímo aplikovat, ačkoli se jednalo o zdánlivě obdobnou věc; městským soudem však nebyla zohledněna odlišnost těchto dvou věcí. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku konstatoval, že v případě doručování přístupových údajů do datové schránky fyzické osoby náležející k jiné datové schránce riziko zneužití není natolik vysoké, aby povaha zasílaného dokumentu zaslání do datové schránky neumožňovala. Stěžovatel znovu zopakoval, že existuje vysoké riziko toho, že skutečný adresát zásilky nemusí zneužití přístupových údajů delší dobu zjistit, pokud vyzvednutou zásilkou mezitím bude disponovat neoprávněná či neodpovědná osoba, která ji skutečnému držiteli nepředá. Je méně jisté, zda zásilku obdrží osoba skutečně oprávněná, pokud nebude doručováno v režimu „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“ (přísnějšího režimu) nebo při doručování do datové schránky fyzické osoby (jako ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem v citovaném rozsudku), která se přísnějšímu režimu doručování v listinné podobě blíží.

[8] Stěžovatel nesouhlasil ani s tím, že v dané věci jde o trvajících zásah; naopak se podle něj jednalo o jednorázový zásah s trvajících důsledky, neboť tvrzený zásah měl spočívat v nezaslání přístupových údajů k datové schránce. Zásah byl ukončen, když nebyly přístupové údaje zástupci žalobce zaslány; důsledky tohoto nezaslání pro žalobce přetrvávaly, neboť zástupce žalobce doposud nedisponoval přístupovými údaji k datové schránce.

[9] Stěžovatel dále namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Podle něj se městský soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami. Specifikace nezákonnosti zásahu žalobcem v rámci podané žaloby směřovala primárně proti nezaslání přístupových údajů k datové schránce právnické osobě, resp. přímo k rukám jí zmocněné fyzické osoby a nikoli pouze proti nemožnosti této osoby si fyzicky převzít přístupové údaje k datové schránce. Tak zněl také petit navrhovaný žalobcem. Městský soud se však žádným způsobem nevypořádal s námitkou žalobce spočívající v tvrzené nezákonnosti nezaslání přístupových údajů k datové schránce žalobce zástupci žalobce, resp. osobě k tomuto úkonu zmocněné statutárním orgánem.

[10] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že závěry učiněné v kasační stížnosti stěžovatelem nejsou správné, neboť žádné ustanovení právního řádu nevykládá možnost převzetí přihlašovacích údajů zmocněncem, resp. neukládá stěžovateli povinnost doručovat do vlastních rukou výhradně jen adresáta. Konstatoval, že pojem „*doručování do vlastních rukou*“ podle zákona o elektronických úkonech je nutné vykládat stejně jako tento pojem ve správním řádu. Stejně nazvané instituty je podle něj nutné s ohledem na předpoklad racionálního zákonodárce vykládat shodným způsobem. Poukázal na to, že ačkoliv existuje v České republice až 37 poskytovatelů poštovních služeb, tak je zde pouze jeden držitel poštovní licence (Česká pošta, s. p.), která fakticky jako jediný subjekt doručuje úřední písemnosti. Stěžovatel se pak mylí, pokud uvádí, že služby „*do vlastních rukou*“ a „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“ plynou primárně z poštovních podmínek. Z vyhlášky č. 464/2012 Sb. plyne, že pro účely úředního doručování je rozlišováno mezi doručováním do vlastních rukou a vlastních rukou výhradně jen adresáta a v obou případech jde o tzv. základní službu, kterou je povinen poskytovat držitel poštovní licence. Jestliže tedy citovaná vyhláška explicitně hovoří o doručování „*do vlastních rukou výhradně jen adresáta*“, pak doručování „*do vlastních rukou*“ musí obsahovat možnost volby

zmocněnce pro převzetí písemnosti. Zákon o elektronických úkonech časově následoval správní řád a zákonodárce si tedy při jeho tvorbě musel být vědom možnosti zmocnění pro přebírání písemností podle § 20 odst. 2 správního řádu. Žalobce také upozornil na to, že možnost zvolit si zástupce prostupuje celým tuzemským právním řádem, a to prakticky k jakémukoli úkonu; výjimky tvoří pouze úkony, které je nutné vykonávat osobně, avšak to podle žalobce není případ převzetí přihlašovacích údajů k datové schránce. Žalobce poukázal dále na to, že v každém řízení si účastník může zvolit zástupce, kterému budou doručovány písemnosti namísto něj, a bude tedy mít možnost se s nimi seznámit. Cílem úpravy tedy není to, aby se k zásilce nedostal nikdo jiný kromě adresáta, ale aby se k ní nedostal nikdo jiný než osoba, kterou si adresát vybere. Je primárně volbou držitele datové schránky, komu umožní přístup ke své datové schránce, neboť pouze on nese v případě zneužití negativní důsledky svého rozhodnutí. K námitce stěžovatele, podle které nešlo o trvajících zásah, uvedl, že fakticky šlo o nezákonnou nečinnost při doručování, a tedy o trvajících zásah, který může být ukončen až řádným doručením přístupových údajů k datové schránce, kterým dojde k odstranění protiprávního stavu.

[11] Stěžovatel v replice k vyjádření žalobce uvedl, že právní předpis odkazovaný žalobcem je pouhý podzákonný předpis; v detailu je pak obsah tohoto pojmu definován v poštovních podmínkách České pošty, s. p. Žádný zákon nerozlišuje oba citované instituty doručování. Uvedl, že volba režimu doručení je na správním orgánu, který písemnost zasílá. Skutečnost, že zákon č. 99/1963 Sb. nebo zákon o elektronických úkonech nerozlišují mezi oběma druhy doručování, neznamená, že jednotlivé orgány nemohou tyto možnosti využít. Odkázal na instrukci Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org. ze dne 3. 12. 2001, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy. Z něj plyne, že o tom, zda má být doručováno výhradně jen do rukou adresáta (bez možnosti doručení jiné osobě), rozhoduje předseda senátu, samosoudce, soudce, asistent soudce, justiční čekatel, vyšší soudní úředník nebo soudní tajemník anebo soudní vykonavatel. Stěžovatel má stejnou volbu i v případě postupu podle zákona o elektronických úkonech. Konstatoval, že pokud by byl přijat výklad, že když zákon používá pojem doručení do vlastních rukou, je tím vyloučena volba varianty doručení do vlastních rukou výhradně jen adresáta, pak by to zpochybnilo správnost dodání všech písemností odeslaných soudy s „červeným“ pruhem.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud nezjistil, že napadený rozsudek trpí vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že vystihl podstatu věci a při posouzení věci vycházel z relevantních skutečností a zabýval se všemi v žalobě uplatněnými námitkami. Stěžovatel upozornil na to, že městský soud se nezabýval argumentací žalobce spočívající v tvrzené nezákonnosti nezaslání přístupových údajů k datové schránce

pokračování

žalobce zástupci žalobce, resp. osobě k tomuto úkonu zmocněnému statutárním orgánem žalobce. Nejvyšší správní soud s touto námitkou nesouhlasí. Městský soud odůvodnil, proč se přiklonil k závěrům učiněným Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 8 As 57/2019 - 57 a zdůvodnil, proč nebyl postup žalovaného spočívající v doručení přísnější formou do vlastních rukou v souladu se zákonem. To bylo klíčové pro posouzení stěžejní otázky nezákonnosti postupu žalovaného, kterou uplatnil žalobce v žalobě, přičemž k této primární otázce směřoval také samotný petit žaloby. Druhý petit uvedený v žalobě žalobce uplatnil pouze pro případ, že by stěžovatel v průběhu soudního řízení nebo před podáním žaloby od zákonného zásahu upustil; k tomuto bodu však argumentace žalobce nesměřovala.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že městský soud učinil nesprávný závěr, pokud považoval zásah žalovaného za trvající a nikoli za jednorázový s trvajícím důsledkem. Nejvyšší správní soud s touto námitkou nesouhlasí a naopak souhlasí s městským soudem v tom, že zásah stěžovatele bylo nutné považovat za trvající; k tomu odkazuje na ustálenou judikaturu, která se shoduje na tom, že za jednorázové zásahy s trvajícím účinkem lze považovat mj. také formalizované akty správních orgánů, které jsou faktickým obsahově jedinečným úkonem; od vydání těchto aktů se pak odvíjí také objektivní lhůta pro podání zásahové žaloby (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 9 As 83/2019-35). Ohledně rozlišování mezi zásahem trvajícím a jednorázovým s trvajícím účinkem pak odkazuje také na nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1568/18, nebo nálezy ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, které se touto problematikou zabývaly. V prvně citovaném Ústavní soud konstatoval, že je nutné „rozlišovat zásah spočívající v samotném vybrání kauce a zásah spočívající v jejím následném zadržování. V prvním případě jde o zásah jednorázový; ve druhém případě je tomu jinak. Zadržování kauce je zásahem trvajícím (zásahem spočívajícím v udržování tvrzeného protiprávního stavu), stejně jako tomu bylo v případě zadržování dokumentů a listin v kauze EUROVLA, a proto na něj lze vzítáhnout závěry z nálezu sp. zn. II. ÚS 635/18 - lhůta pro podání žaloby počíná běžet v případě trvajícího zásahu každý den jeho trvání znovu a znovu (viz bod 43 citovaného nálezu)“. Nejvyšší správní soud vycházející z uvedeného konstatuje, že v nyní posuzované věci není možné určit žádný konkrétní okamžik „počátku“ lhůty, neboť zásah stěžovatele spočívající v nerespektování právní úpravy (resp. nedoručení přístupových údajů) stále trvá, nebyl ukončen (je nadále udržován) a nebyl tedy dán ani okamžik, od kterého by se mělo odvíjet další trvání účinků zásahu. Za tento okamžik nelze označit ani pokus o zaslání na adresu žalobce, ani následný pokus o zaslání na adresu statutárního orgánu žalobce. Přístupové údaje nebyly žalobci (resp. zmocněnému zástupci) stále doručeny a zásah stěžovatele tak nebyl ukončen. Nejvyšší správní soud neshledal pro uvedené námitku důvodnou.

[16] Stěžovatel nesouhlasil ani se samotným posouzením stěžejní otázky, zda postupoval zákonně, pokud zaslal přístupové údaje k datové schránce žalobce přímo žalobci (resp. statutárnímu orgánu) a nikoli jeho zmocněnému zástupci. Městský soud k posouzení této otázky odkázal na závěry plynoucí ze shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, přičemž se s těmito závěry ztotožnil a považoval je za aplikovatelné také v nyní projednávané věci.

[17] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že ve věci citovaného rozsudku se sice jednalo o skutkově odlišné okolnosti, avšak Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku učinil obecné závěry, které lze přiměřeně aplikovat také na nyní posuzovanou věc a městský soud proto nepochybil, pokud tak učinil.

[18] Podle § 10 odst. 1 zákona o elektronických úkonech „[m]inisterstvo zašle do vlastních rukou přístupové údaje k datové schránce osobě uvedené v § 8 odst. 1 až 4, bezodkladně po zřízení datové schránky“.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti mj. argumentoval obavou z možné zneužitelnosti přístupových údajů v případě zaslání zmocněnci, přičemž tuto situaci odlišil od rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 57/2019 - 57. Ačkoliv lze obecně souhlasit s tím, že přístupové údaje k datové schránce by měly být doručeny pouze primárně oprávněnému k přístupu do datové schránky (statutárním orgánu právnické osoby) a nikomu jinému, není možné závěry učiněné stěžovatelem přijmout. Zákonodárce totiž výslovně v § 10 odst. 1 zákona o elektronických úkonech uvedl, že přístupové údaje budou zasílány „do vlastních rukou“ (obdobně tuto formu doručování určil též pro zaslání přístupových údajů pro další osoby nebo v jiných případech v § 10 odst. 3 a § 12 odst. 1 zákona o elektronických úkonech). Jak již bylo uvedeno, zákon o elektronických úkonech výslovně počítá s doručováním „do vlastních rukou“ prostřednictvím informačního systému datových schránek. Při respektování premisy rozumného zákonodárce lze těžko akceptovat, že by tímž pojmem v témže zákoně zákonodárce myslel pokaždé něco jiného, tedy, že by měl mít pojem „do vlastních rukou“ uvedený v § 10 odst. 1 zákona zcela odlišný význam od pojmu „do vlastních rukou“ například podle § 8 nebo § 19 odst. 2 zákona o elektronických úkonech. I jednotlivé procesní předpisy s doručováním „do vlastních rukou“ počítají a jedná se vždy o doručování důležitých dokumentů, u kterých si musí držitel datové schránky rozmyslet, komu je zpřístupní, protože k nim budou mít přístup všechny osoby, které k přijímání písemností do vlastních rukou pověřil (srov. k tomu odst. [28] rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 57/2019 - 57).

[20] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku shrnul, že nelze přehlédnout, že některé procesní předpisy počítají i při listinném doručování s tím, že doručování „do vlastních rukou“ neznamená, že by písemnost nemohla převzít jiná osoba. Správní řád tak již od počátku své účinnosti (1. 1. 2006) počítal s tím, že se písemnosti „do vlastních rukou“ mohou doručovat nejen tomu, pro koho je písemnost určena, ale i tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem nebo udělenou před doručujícím orgánem (viz § 20 odst. 2 správního řádu). Obdobně i podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 20. 7. 2009, neznamená pojem „do vlastních rukou“ to, že by nebylo možno písemnost předat nikomu jinému, než jen adresátovi, neboť i při tomto způsobu doručování se uplatní § 50a odst. 1 daného zákona, podle něž „[z]a fyzické osoby jsou oprávněny písemnost přijmout osoby, které k tomu byly adresátem zmocněny na základě písemné plné moci udělené před provozovatelem poštovních služeb“. Adresát písemnosti podle správního řádu nebo občanského soudního řádu je tedy i v případě listinného doručování oprávněn kvalifikovaně zmocnit k přebírání jiné osoby, ke kterým má zjevně dostatečnou důvěru, aby za něj písemnosti určené do vlastních rukou přebíraly a nakládaly s nimi tak, jak mají.

[21] Je tedy na vůli a odpovědnosti adresáta písemností, komu udělí takové oprávnění, ať půjde o doručování do datových schránek nebo doručování listinné. Není tedy zřejmé, proč by zákonodárce v případě doručování přístupových údajů k datové schránce požadoval větší míru zabezpečení, ale použil pro to stejný výraz „do vlastních rukou“.

[22] Závěry učiněné v rozsudku č. j. 8 As 57/2019 - 57 lze vztáhnout také na nyní projednávanou věc, proto není možné přijmout argumentaci stěžovatele uplatněnou v kasační stížnosti. Ačkoliv Nejvyšší správní soud může chápat některé z obav stěžovatele ohledně zneužitelnosti přístupových údajů, odkazuje také v této části přiměřeně na citovaný rozsudek, který možnost zneužití přístupových údajů zohlednil. Nejvyšší správní soud ve shodě se stěžovatelem uvádí, že se jednalo o skutkově odlišnou věc, avšak ani nyní obavy stěžovatele z možné zneužitelnosti přístupových údajů neobstojí. Je pouze na osobě, která si chce nechat datovou schránku zřídit, aby uvážila o tom, komu umožní přístup k údajům do datové schránky, a to včetně přístupových údajů k této schránce. Argumentace stěžovatele, že zástupce bude oprávněn k přijetí přístupových údajů, avšak toto oprávnění bude starého data a nebude již aktuální, a může tak dojít ke zneužití těchto přístupových údajů, je vzhledem ke shora uvedenému bezvýznamná.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

[25] Žalobce byl ve věci plně úspěšný, a proto stěžovatel je povinen zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Její výši stanovil Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, na 3 100 Kč za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření ke kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, Nejvyšší správní soud přiznanou částku navýšil o sazbu této daně ve výši 21 % na výslednou částku 4 114 Kč splatnou k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu